

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR

EÖTVÖS KÁROLY

írószervező

szépirodalmi főmunkatár

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Vezéreltek: Világháború. Mozgósítási hírek. Tisza és a 14. §.

Korea már kilépett a semlegességből, s formális szerződéses kötöttségű Japánnal. Ugy, hogy Oroszország immár hadviselő félnek jelentette ki Koreát is.

népeket és nemzeteket is. Az a rettenetes hatalomféltékenység, mely gyötri Európa hatalmas uralkodóit, nem fogja tűrni, hogy akár az egyik, akár a másik prédát kaphasson s olyan irtózatos felfordulás támadhat, melyből új térképekkel kerülnek majd ki az európai hatalmasságok.

lesik a nagy humanista álmodozók törekvéseinek valóra válását: a világ egy irtózatos akna fölött járkal s talán már a legközelebbi jövőben egymásra törnek a nemzetek s a békeigók hősei is gyilkos fegyvereket ragadnak egymás kipusztítására!

hatottsággal hajtuk meg zászlónkat a közös hadügyminiszer előtt. Ezzel a nagy ajándékkal aztán igazán orvosolt minden bajt, jóvátett minden sérelmet, elosztott minden ellenszert a közös hadsereg ellen Magyarországon! Hogy különben a boldogságunk egészen vég nélkül való legyen, ugyanaz a könyvomasz jelenti, hogy Lohkowitz helyére budapesti hadtestparancsnoknak Klobucsár Vilmos honvédségi aldtáust nevezik ki.

Világháború. (Sz.) Amire iszonyattal gondoltak évtizedeken át a civilizált világ népei és nemzetei és amire mégis készülték a hatalmasságok világszerte: közeledőben van. Az orosz-japán konfliktus kezd egész rémületességével kibontakozni. Egyre valószínűbb, hogy az orosz-japán háború világháborúvá nővi ki magát.

Korea már kilépett a semlegességből, s formális szerződéses kötöttségű Japánnal és hogy levertek. Bennök a sárgák fagyűlölete dolgozik az oroszok ellen, s ehhez járul a nagyhatalmi érdek is, mely az orosz birodalom térbőítési törekvései ellen parancsolja őket harcai sorompóba.

Vagyis dehogyan sodródna. Rut hipokritaság az a békeszeretlet, a mit ezek a hatalmasságok hirdetnek. A császárok és királyok háború után vágyakoznak. Ha nem ilyen durva vagy hevenitlen őket; ha nem élhetnek bennük a hatalmi terjeszkedés hajlamai és az ösöktől öröklött leigázási törekvések; ha lenne esőppnyi öszintesség az ő békeszeretletükben, a miről egymással való ölekezés mellett szónokolni szoktak: akkor már régen belementek volna a nemzetközi lefegyverzési főszenes gondolatának megvalósításába. De a békéről csak pohárkészenléteket mondanak a fejedelmek s ezalatt háborúra spekulálnak.

Alig képzelhető, hogy egy világháború esetén minket megőrizzen gondviselésünk a háború borzalmaival. Oh a diplomáciai cselvetésai minket is belevisznek a hínárba. Akkor majd talán ürügyet a diplomácia arra, hogy a mi haderünk is akcióba lépjen valahol valahogy. Ürügyet arra, hogy menjünk a Balkánra tüzet oltani és szaporítani Magyarországot ellenségeit.

Feleletesség a politikában. Az Alkotmány mai cikkében a katolikusok számára egyedül lehetséges politikai állásfoglalásokat fejtgetve, a következőket sűti ki. Két eset lehetséges. Egyik az, hogy a 48-as katolikus a néppárttól kívül állva, vagy az Ugron-pártban, de bevallott keresztény programmal támogatja a katolikus akciókat s a néppártnak a keresztény restaurációt célzó politikáját. A másik eset pedig az lehet, hogy a 48-as katolikusok, ha elegendő vannak és képesek, szervezkednek s a néppárttal, mint testvérpárt működnek a parlamentben, hol a parallel, hol a nem katolikus kérdésekben különböző irányban is.

Oroszország nem beszél már olyan fenhéjázó göggel a ráváró feladatról. Az események megtörtek a roppant hatalom szertelen önzetét. A japánok egyre-másra diadalt aratnak az oroszok fölött. Eleintén az oroszok azzal leplezték ijedelmüket, hogy a háborúra nem voltak, nem lehettek elkészülve, mert a japánok váratlanul törték meg a békét. A tengeri kudarcok után, mik egymást érték és érik, az orosz hivatalos apparátus azzal kürtölte tele a világot, hogy a japánok győzelmei nem bírnak jelentőséggel, mert a tulajdonképpen való leszármolás a szárazföldön megy végbe, s lényeg bár a japánok tengeri ereje akármilyen kifejtett: a szárazföldi harcokban el kell véreznőük az orosz haderő roppant túlsúlya alatt. Most azután már arról is érkeznek hírek, hogy a japánok szárazföldi ütkezéseiben is megverik az oroszokat. Erre is van mentsége a hivatalos Oroszországnak. Az, hogy még nem szállíthatta el a harctérre csapatait. Ha ezeket összpontosíthatja, diadalutjából pusztulnia kell majd az önhittségében vakmerővé lett Japánnak.

A kínaiak elfelejtik, hogy nem régebben még gyilkos háborúban állottak Japánnal és hogy levertek. Bennök a sárgák fagyűlölete dolgozik az oroszok ellen, s ehhez járul a nagyhatalmi érdek is, mely az orosz birodalom térbőítési törekvései ellen parancsolja őket harcai sorompóba. Mi lesz akkor, ha Kína is megszakítja a semlegességét? Mi lesz akkor, ha Kína után Kína is belemegy a háborúba s a japánok mellé szegődik szövetségstársnak? A kétszerkettő bizonyosságával állítható, hogy akkor az európai hatalmak is megmozdulnak és megmozdul Északamerika is. Hogyan formálódnak majd ki az egymással szembe helyezkedő, egymás ellen gyilkos háborúba menő hatalmasságok csoportjai: azt előre nem tudjuk. De az bizonyos, hogy az események iyetlen alakulási mellett beáll a sárgák harca a fehérek harca ellen. Olyan háború lesz ez, aminőt még nem látott a világ, s amelynek iszonyatos rombolásairól fogalmakat se igen alkothatunk.

És mégis világháború rettenetes rémei fenyegetnek. Micsoda kegyetlen humor van abban, hogy miatt Európaszerte interparlamentáris konferenciák és békefelig tanácskozások és csinálnak maguknak játékok ideálok kergetéséből, miatt a népek és nemzetek vágyva

Egyszerre világossá lesz, hogy az emberiség haladása merő hazugság. Hiszen ma is ott van, ahol volt századokkal ezelőtt. Ma is csak verekszik, ma is csak háboruszkodik és gyilkolja egyik a másikat. De hajdan legálabb hősiség vezette a nemzeteket: daltól éretek és nagy gondolatok tüze lobogott a lelkekben, mikor harcba mentek: most a császárok hatalmi vágya s a diplomácia cselvetése viszi a százazretet gyilkos, buta háborúba.

A további okoskodásra nem vetve ügyet, csak azt jegyezzük meg, hogy ennek a szerencsétlen országnak igazán nem kellene egyéb, mint hogy a közbizonyi pártok felekezetei szerint alakulhasson. Tetejébe tálan nemzetiségek szerint. Ez Magyarországot veszedelmét jelentené, hogy miért, azt minden józan ember belátja. Csakhogy azok, a kik a felekezeti kérdések szűzéből élnek, ezt soha elismerni nem fogják.

Tisza és a 14. §.

Egyik bécsi újság, a Zeit érdekes, Budapestről keletkezett közleményben foglalkozik a kiegyezési kérdés bonyodalmaival. A cikkben az a veleje, hogy Körber hiába kecsgeti magát reményekkel, Tisza nem áll be életmentőnek, hanem az összes gazdasági és pénzügyi kérdések közt, amelyek Magyarországot és Ausztriát érintik, junktimot akar a kiegyezésnél és nem akarja a 14. §-t. Legfőbbjebb — bizonyos kivételek körülmények közt.

Budapest, márczius 30.

Megint új vívmány! Szinte kiapadhatatlan az a bőségszaru, amelyből a katonai körök jóindulata valóságilag zuhog reánk, boldog magyarokra. Csak tegnap adtunk hírt arról a nagy adományról, hogy az új hat ágyut magyar fölön próbálják ki s ma már Pit-rechék grúzciájának ismét más jeleről veszünk tudomást. Arról van szó ugyanis — egy könyvomasz lapudósító legalább így jelenti — hogy a Windischgrätz herceg halálával megüresedett hadseregfelügyelői alkisa Lohkowitz Rudolf herceget nevezik ki, ki tudvalevőleg budapesti hadtestparancsnok s — itt a vívmány! — ezután is Budapestben marad, míg eddig mind a három hadseregfelügyelő Bécsben székelt. Illó meg-

Az Egyetértés tárcaja.

Kévsére mentem, sok áll még előttem... Ez a történet magva. A küzdés utját éneromból jártam, Bollottam, el is eszem. De nem maradtam soha lenn az árnyban, Mindig a fényt kerestem. Fölöttem szelid fényű őröz csillag Járt véde és vezetve, Mint lanyg eső zsendítő csöppjét Hervadó kert rekkenő nyáron. Oh, te vagy-e az, édes? Mit nem találtam meg idáig, Mig tavasz-időm véget ére, Szívem most annál jobban vágyik: Egy hü szív tiszta szerelmére. A szived-e az, édes? Szerelmed-e, mi hő nyaramba A zsendülés varázsát hozza. S reményim hervadó kertjének Virágait beharmatozza... Szerelmed-e az, édes? Ha két szemed tükrebe nézek, Ha kedves szelid arcod látom: Sejtlemes, édes üdvöt érzek, Elringat igézetes álom... Higgyek-e benne, édes? Ne mondj ígent előbb az ajkaddal, Mig sziveddel nem mondd. Oh, vess jól számot velem s tenmagaddal, Nézd, megkönnyitem gondod. Eléd tárom az életnek könyvét, Fgyszerű a történet: Kevés örömet, sok bánatát, könyvét Látod benn harmincz évnék. — Mélyről indultam és magasba törtém Mindig magamra hagyva.

Kérdések.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — I. Te vagy-e az, akinek jöttél Én oly rég s oly epedve várom, Mint lanyg eső zsendítő csöppjét Hervadó kert rekkenő nyáron. Oh, te vagy-e az, édes? Mit nem találtam meg idáig, Mig tavasz-időm véget ére, Szívem most annál jobban vágyik: Egy hü szív tiszta szerelmére. A szived-e az, édes? Szerelmed-e, mi hő nyaramba A zsendülés varázsát hozza. S reményim hervadó kertjének Virágait beharmatozza... Szerelmed-e az, édes? Ha két szemed tükrebe nézek, Ha kedves szelid arcod látom: Sejtlemes, édes üdvöt érzek, Elringat igézetes álom... Higgyek-e benne, édes? Ne mondj ígent előbb az ajkaddal, Mig sziveddel nem mondd. Oh, vess jól számot velem s tenmagaddal, Nézd, megkönnyitem gondod. Eléd tárom az életnek könyvét, Fgyszerű a történet: Kevés örömet, sok bánatát, könyvét Látod benn harmincz évnék. — Mélyről indultam és magasba törtém Mindig magamra hagyva.

Budapest, márczius 30.

Megint új vívmány! Szinte kiapadhatatlan az a bőségszaru, amelyből a katonai körök jóindulata valóságilag zuhog reánk, boldog magyarokra. Csak tegnap adtunk hírt arról a nagy adományról, hogy az új hat ágyut magyar fölön próbálják ki s ma már Pit-rechék grúzciájának ismét más jeleről veszünk tudomást. Arról van szó ugyanis — egy könyvomasz lapudósító legalább így jelenti — hogy a Windischgrätz herceg halálával megüresedett hadseregfelügyelői alkisa Lohkowitz Rudolf herceget nevezik ki, ki tudvalevőleg budapesti hadtestparancsnok s — itt a vívmány! — ezután is Budapestben marad, míg eddig mind a három hadseregfelügyelő Bécsben székelt. Illó meg-

Kérdések.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — I. Te vagy-e az, akinek jöttél Én oly rég s oly epedve várom, Mint lanyg eső zsendítő csöppjét Hervadó kert rekkenő nyáron. Oh, te vagy-e az, édes? Mit nem találtam meg idáig, Mig tavasz-időm véget ére, Szívem most annál jobban vágyik: Egy hü szív tiszta szerelmére. A szived-e az, édes? Szerelmed-e, mi hő nyaramba A zsendülés varázsát hozza. S reményim hervadó kertjének Virágait beharmatozza... Szerelmed-e az, édes? Ha két szemed tükrebe nézek, Ha kedves szelid arcod látom: Sejtlemes, édes üdvöt érzek, Elringat igézetes álom... Higgyek-e benne, édes? Ne mondj ígent előbb az ajkaddal, Mig sziveddel nem mondd. Oh, vess jól számot velem s tenmagaddal, Nézd, megkönnyitem gondod. Eléd tárom az életnek könyvét, Fgyszerű a történet: Kevés örömet, sok bánatát, könyvét Látod benn harmincz évnék. — Mélyről indultam és magasba törtém Mindig magamra hagyva.

Híres vidéki Don Juanok.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — I. Uram isten, — hangzik a bokor közül — Marci, megöl a bika. Marci is látja, hogy baj van. Ha egy cserditésre nem hallgat az Urfi, akkor a másira se. Tudja már a szokását, hogy ilyenkor csak az segít, ha szembevágja a karikással. Nimesen olyan Urfi, a ki ettől hátra ne hőkölne. De hát jó el van a menyecske is, az Urfi is, mig oda ér, mig szembe akad vele, addig... Na, bizony, mit bánja az Urfi, hogy egy szép menyecskét öklel fel, mit törődik azzal, hogy szétroptantja harmatos testét, s kiontja, forró, tüzes vért. Urfi csak a téhen-asszonyok iránt udvarias! — Marci, — hallatszik a kétségbeesett kiáltás. A bika két első lába közé vágja nagy, íromba fejet, sikoltó bömbölést hallat, aztán kirugja a hátulsó lábát, nagy csomó hantot hajtvja fel. Nekirugaszkodik, s óriási ugrásokkal rohan előre. Már akkor szalad a menyecske is, meg Marci is. A csorda összerebben, s a téhen-asszonyok, menyecskék bámeszan nyújtják előre nyakukat. Egy-két borju kedvet

Híres vidéki Don Juanok.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — I. Uram isten, — hangzik a bokor közül — Marci, megöl a bika. Marci is látja, hogy baj van. Ha egy cserditésre nem hallgat az Urfi, akkor a másira se. Tudja már a szokását, hogy ilyenkor csak az segít, ha szembevágja a karikással. Nimesen olyan Urfi, a ki ettől hátra ne hőkölne. De hát jó el van a menyecske is, az Urfi is, mig oda ér, mig szembe akad vele, addig... Na, bizony, mit bánja az Urfi, hogy egy szép menyecskét öklel fel, mit törődik azzal, hogy szétroptantja harmatos testét, s kiontja, forró, tüzes vért. Urfi csak a téhen-asszonyok iránt udvarias! — Marci, — hallatszik a kétségbeesett kiáltás. A bika két első lába közé vágja nagy, íromba fejet, sikoltó bömbölést hallat, aztán kirugja a hátulsó lábát, nagy csomó hantot hajtvja fel. Nekirugaszkodik, s óriási ugrásokkal rohan előre. Már akkor szalad a menyecske is, meg Marci is. A csorda összerebben, s a téhen-asszonyok, menyecskék bámeszan nyújtják előre nyakukat. Egy-két borju kedvet

Híres vidéki Don Juanok.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — I. Uram isten, — hangzik a bokor közül — Marci, megöl a bika. Marci is látja, hogy baj van. Ha egy cserditésre nem hallgat az Urfi, akkor a másira se. Tudja már a szokását, hogy ilyenkor csak az segít, ha szembevágja a karikással. Nimesen olyan Urfi, a ki ettől hátra ne hőkölne. De hát jó el van a menyecske is, az Urfi is, mig oda ér, mig szembe akad vele, addig... Na, bizony, mit bánja az Urfi, hogy egy szép menyecskét öklel fel, mit törődik azzal, hogy szétroptantja harmatos testét, s kiontja, forró, tüzes vért. Urfi csak a téhen-asszonyok iránt udvarias! — Marci, — hallatszik a kétségbeesett kiáltás. A bika két első lába közé vágja nagy, íromba fejet, sikoltó bömbölést hallat, aztán kirugja a hátulsó lábát, nagy csomó hantot hajtvja fel. Nekirugaszkodik, s óriási ugrásokkal rohan előre. Már akkor szalad a menyecske is, meg Marci is. A csorda összerebben, s a téhen-asszonyok, menyecskék bámeszan nyújtják előre nyakukat. Egy-két borju kedvet

Híres vidéki Don Juanok.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — I. Uram isten, — hangzik a bokor közül — Marci, megöl a bika. Marci is látja, hogy baj van. Ha egy cserditésre nem hallgat az Urfi, akkor a másira se. Tudja már a szokását, hogy ilyenkor csak az segít, ha szembevágja a karikással. Nimesen olyan Urfi, a ki ettől hátra ne hőkölne. De hát jó el van a menyecske is, az Urfi is, mig oda ér, mig szembe akad vele, addig... Na, bizony, mit bánja az Urfi, hogy egy szép menyecskét öklel fel, mit törődik azzal, hogy szétroptantja harmatos testét, s kiontja, forró, tüzes vért. Urfi csak a téhen-asszonyok iránt udvarias! — Marci, — hallatszik a kétségbeesett kiáltás. A bika két első lába közé vágja nagy, íromba fejet, sikoltó bömbölést hallat, aztán kirugja a hátulsó lábát, nagy csomó hantot hajtvja fel. Nekirugaszkodik, s óriási ugrásokkal rohan előre. Már akkor szalad a menyecske is, meg Marci is. A csorda összerebben, s a téhen-asszonyok, menyecskék bámeszan nyújtják előre nyakukat. Egy-két borju kedvet

novich Hedvig, lejtő a fővárosba. Abból a havi széd koronából, amit az élváltó ura nema tö vény zavar, hanem önként küldött neki, nem tudt megélni. Egy ideig a rokoni támogatták, aztán az ismerőseire került a sor, s azok sem tagadták meg segítő kezüket a szerencsétlentől. Ám mindez nem használt. Utóbb már bejelentett lakása sem volt.

Most pedig sikasztással vádolják és körözik. A panaszos egy katonatiszt özvegye. Az ura alantasa volt az altábornagynak s a válott ennek az élváltó felesége. A szerencsétlen asszony kétségtelenül idegbeteg.

Egyik munkatársunk az este folyamán folle- restre a panaszos özvegyet, Eder Sándornét, hogy meglátja, mik voltak Kanovich Hedviget a rossz utra. Az országosa a következőket beszéle el:

Kanovich Hedviget néhai férjem álmom- helyéről ismerem. Akkor még férjem asszony volt. Mikor özvegyre jutottam, lejötem Budapestre. A Maria-útczában lóvasos szobát bérlettem ki. Itt találkoztam Kanovich Hedviggel. Azt mondta, hogy Újpesten lakik, de a hitelézőt ágyongyózik, s ezért előlük hoztam menekülni. Hetenkint három- négyezer forint hál nálunk. A szegény teremtés örökös pénzvarázsa volt. Engem is megpumpolt néhányszor, de soha sem fizette vissza, amit köl- cözöttem. Végül magam is megszorongtam. Ekkor ajánlkozott, hogy eladja egy óriás koronát, erős zálogjegyet. A zálogjegyet rábíztam s azóta nem látam. Nem mutatkozott többé. Mindenfelé keresem, a cím a rendőrségen nem tudtam megkapni, írtam arra a címére is, amelyet ő maga említett egy alkalommal, választ még sem kaptam. Elvégre nekem sincs vagyonom, föl kellett, hogy jelensem. Az első idezésre Kanovich Hedvig nem reagált. Nem jelt meg. A rend r- eég újra becsitotta. Most már az idezést sem tudták kézbesíteni. Újpesten azt mondták, hogy Bészbe utazott. Aztan este a Kossuth Lajos ut- czában sétáltam. Két lélek? Kanovich Hedvig siet el mellettem. Útána igyekszem, de már késő. Eszevezt, krontott a Király-körtra s felgrott egy villanyos kocsiara.

Aztán így folytatta:

— A rendőrség ismét megidézte. Ez alkalom- mal azt felelték, hogy Grácban van. S ezen a napon is látták Budapestben. A rendőrség, nem tudom miért, nem tud t rákérdezni. Nagyon el- voltam keseredve. Emlentem a rendőrségre s beje- lentettem, hogy nem bántom, ha a zálogjegyet nem is kapom meg vissza, de legalább az értéket te- ritse meg. Kanovich Hedvig valahog meglődhat, hogy ismét a rendőrségen jártam, mert másnap egy füves levelet kaptam. Férőm János gazda- tiszt — ezt a nevet soha nem hallottam — arra kéri, menjek el egy szállodába, s hol a Kanovich Hedvig ügyét rendezni akarja. Az irást fölismer- tem, Kanovich keze írta. A találkára nem mentem el akkor sem, a mikor a titokzatos Férő János újra írt. Nem mentem el, mert bizonyan inzultátstni akart valakivel...

Aztán így folytatta:

— A rendőrség ismét megidézte. Ez alkalom- mal azt felelték, hogy Grácban van. S ezen a napon is látták Budapestben. A rendőrség, nem tudom miért, nem tud t rákérdezni. Nagyon el- voltam keseredve. Emlentem a rendőrségre s beje- lentettem, hogy nem bántom, ha a zálogjegyet nem is kapom meg vissza, de legalább az értéket te- ritse meg. Kanovich Hedvig valahog meglődhat, hogy ismét a rendőrségen jártam, mert másnap egy füves levelet kaptam. Férőm János gazda- tiszt — ezt a nevet soha nem hallottam — arra kéri, menjek el egy szállodába, s hol a Kanovich Hedvig ügyét rendezni akarja. Az irást fölismer- tem, Kanovich keze írta. A találkára nem mentem el akkor sem, a mikor a titokzatos Férő János újra írt. Nem mentem el, mert bizonyan inzultátstni akart valakivel...

Aztán így folytatta:

— A rendőrség ismét megidézte. Ez alkalom- mal azt felelték, hogy Grácban van. S ezen a napon is látták Budapestben. A rendőrség, nem tudom miért, nem tud t rákérdezni. Nagyon el- voltam keseredve. Emlentem a rendőrségre s beje- lentettem, hogy nem bántom, ha a zálogjegyet nem is kapom meg vissza, de legalább az értéket te- ritse meg. Kanovich Hedvig valahog meglődhat, hogy ismét a rendőrségen jártam, mert másnap egy füves levelet kaptam. Férőm János gazda- tiszt — ezt a nevet soha nem hallottam — arra kéri, menjek el egy szállodába, s hol a Kanovich Hedvig ügyét rendezni akarja. Az irást fölismer- tem, Kanovich keze írta. A találkára nem mentem el akkor sem, a mikor a titokzatos Férő János újra írt. Nem mentem el, mert bizonyan inzultátstni akart valakivel...

TÁVIRATOK.

Husvét a Balkánon.

Konstantinápoly, márc. 30. Husvételre né- mely helyen komoly összeütözések történtek, mert a bolgárok és görögök között való- zághazi viszályok Macedóniában nap- nap- után jobban kiélesednek. Ezért a hatóságok megteszik a kellő intézkedéseket. Kétségte- len, hogy a bandák görög kőzségeket ren- szeres terv szerinti kényszerítéssel az epar- chához való áttelepítésre. Ezt a tervet egy- másból merítették ki, melyet rövid idő előtt a csendőrséggel való küzdelemben elesett bandafőnök táltak meg. E zéből a bandák előre elkészített áttérési nyilatkozatokat terjesztettek elő, melyeket a községi lakosok- nak kell aláírniuk. A Monastirban megindí- tott törvényszéki vizsgálat teljes világosságot fog vetni a bandák e propagandájának szer- vezetére. Gregorie bolgár metropolita az ed- digi vizsgálat szerint kompromittálva van.

Róma, márc. 30. A Tribuna írja: Teljesen téves néhány lapnak az a híre, hogy az olasz hajóhadakat az eszethen, ha a Balkán-kérdés bo- nyolultabbá válik, mozgósítanák és sajnálkozik azon, hogy az ilyen híreket olyankor terjesztik, a mikor az összes hatalmak, különösen pedig Ausztria-Magyarország és Olaszország teljesen egyetértenek a Balkán-kérdésben. Hozzáteszi a Tribuna, hogy ez esetben is a legformálisabb megnugtatóst adhatja.

A Popolo Romano megerősíti az olasz hajóhad mozgósításának megezőfőlést és azt mondja: A bécsi kormány, mint ahogy azt néhány nap múlva megtudjuk, Olaszorszá- gal szemben igen előékenyen mutatkozott, elfogadva Olaszországnak előterjesztését a macedóniai határookra vonatkozólag.

Szófia, márc. 30. (Bolgár távirati ügy- nökség.) Phtina község közelében a kuma- novoi járásban egy kegyetlenségéről hírhedt török mezei őt ismeretlen tettesek meggyöl- költék. A török hatóságok egy hatvan katonából álló osztalet küldtek ki Ali hadnagy parancs- oksiaga alatt és megerősítve basibozukok által Phtinába, melyet körülzártak és kif- esztottak. A nőkön erőszakot követtek el és a férfiakat megcsönkitették, mert felelő- sekké tették őket a mezei ő meggyilkolá- sáért. 13 phtinai lakost elfogtak és a kuma- novoi börtönbe vitték, ahol mohamedán rabok érték őket.

Egy falu pusztulása.

Nagyvár, március 30. Sajtény a mely- nek ötezer lakosa van, szelvíhar közepete lan- gokban áll. A tűz oltása a szél miatt nagyon meg van nehezítve, de a lokalizálás remélhető- mert a múlt évi szepemberben hasonló viharban gyúladt ki a község hét helyen és akkor két ház leégése után sikerült a tűz továbbterjedését meg- gátolni.

A drótaalküli sürgönyözés.

London, márc. 30. A Marconi-Telegraph- Company mai ülésén az elnök közölte, hogy az angol főpostahivatal tegnap késznek nyilatkozott, hogy a társasággal szerződést köt. A társaság igen kiélegető megállapodásokra jutott az angol admi- nistrátsal is a Marconi rendszernek a hajóhad hajóin való behozatala iránt.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.

márc. 30. márc. Buza helyben 107. 107.50 májusra 9862 96.25 júliusra 83.50 84.25 augusztusra... Irányzat: állandó. Gabonaszállítási-díj Liverpoohla 1.25 1.25 Tengoric májusra 60 67. júliusra... Irányzat: állandó.

Chicago.

márc. 30. márc. 29. Buza május-ra 96.50 96.75 júli- ra 55.75 55. tegeeri máj-ra 65.75 65. az irányzat szilárd. Chicago márc. 30. Szár májusra 6.92 (7.05) júliusra 7.10 7.22, szalonna 7.37, 7.31 Ser- tésilus májusra 13.22 13.55.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Nagy színház család. Párisi színházi körökben nagy várakozással nézik a La Montansier, Caillavet, de Fiers és Jeoffrin szenzá- cios színművét — előadása elé. A darab bemutatójának érdekes előzményei voltak és a rek- lam trombitájának haragosatására bőséges alkalm- kínálkozott, a mit ki is használtak fényig. Szer- zők, darabjukat eredetileg Porel színházhoz nyújtották be, azzal a kikötéssel, hogy a cím szerepet az igazgató neje Madame Réjane játssza el. Időközben Porelnek elváltak és Réjane nemcsak az urát, hanem annak szin- házát is elhagyta a Gaitheez szerződés. La Montansier-eknek folytán szintén követte a művésznőt. Ebből természetesen pörökadás, bir- lapi polémia és akkora kivánsóság támadt, hogy Páris jelen kívánt lenni az érdekes darab bemu- tatóján. De nagy volt a család. A darab éppen nem felelt meg a várakozásnak. A Montansier a nagy forradalom idején inkább szerelmi kaland- járól, mint művészéről híres színművész volt. Szerzők azt a szerelmi epizódot választották darabjuk tárgyául, a mikor Montansier egy fiatal arisztokratát, hogy őt a nyaktőlől meg- mentsse, tetsérelőzést érdeket. A színmű- meső sovány és a cím szerep nem ad elég alkalmat, hogy tehetségét hatáson érvényesítse. Sokkal jobban járt az idős Coquelin, — aki ebben a darabban először játszik Réjane-nal egy szinpa- dom — és aki egy öreg színész szerepében mint egy második Cyrano de Bergerac szerelmes a hősnőbe és a végig csak a szerelmes vetély- társai javára dolgozik. A többi mind csupa je- lentelen epizód, minden nagyobb érték nélkül és legfeljebb a fényes kiállítás tarthatja a darab- ot egy ideig a műsoron.

Színházi hírek. A Nemzeti Színházban buz- gón készülnek Tartuffe-re, mely Ivánfi Jenő új fordításában a jövő hó folyamán kerül színe. A főszerepeket Irányi, Gál, Dezső, Rózsahégyi, Rákosi Szidi, Ligeti Jolinda stb. fogja játszani. A Ten- gere magyar* első és harmadik felvonása egy hajó belsejében fog lejátszódni a Királyszínházban. Ez a hajó már elkészült és a próbákat benne folytatják, hogy a szereplők megszokják a tengerjáró hajó in- gasát. A Felsőbb aszonnyok* holnap, csütörtök- tön és hétfőn este kerül színe a Nepszínházban. Vasárnap este a „Katinka grófnő” adják, a két ünnep- délután pedig Blaha Lajzólép fele „Menyegyek” és az „Amadé kis pap” női főszerepében. A bécsi Reinmundeaterben Ludassy Gyula és Engel Sándor „Beszere Leut” című pályadíjnyertes boldogának a beadására készülnek. — Wedelin „Pindora sze- rencsés” című tragédiájának művészi bemutatója nagy szenzáció botránra adott alkalmat. A közönség a függöny előtt megjelselő szerző rajos „phj” kiállításokkal és éles fűtyökkel fogadta. — Frankfurt- ban, a magyar születésű Szah Ján, néhai Geisler- ger Mária híres operett-partnere, e napokban ün- nemli színészkedésének negyven éves jubileumát. — Prágában Weinberger „Schlaraffenland” című ope- rája rajos sikerrel került színe. A szereplők között két magyar művészt Arányi tenorista és Zádor baso- nonistát ünnepele a közönség.

A tavaszi télart megnyitása. A Kép- zőművészeti Társulat tavaszi kiállítását ma déli 12 órakor nyitotta meg Berzevico Albert közoktatás- ügyi miniszter s az ünnepi megnyitóra nagy szá- mban jelentek meg úgy a hivatalos személyiségek, mint a művészet iránt érdeklődő közönség. A hi- vatalos világ sorában ott voltak: Matiekovics Sándor nyug. államtitkár, Forster Gyula, Szalay Imre, Kammerer Ernő, Radisich Jenő és Szem- esányi Miklós min. tanácsos, a művészei osztály vezetője, Hausmann Alajos műgyetemi rektor, dr. Térey Gábor, az Országos Képtár igazgatója, dr. Láncoz Gyula és dr. Récezy Imre egye- temi tanárok, a Társulat részéről jelen- voltak; Benkő Kálmán igazgató, Karlovics Ber- talan, Dudits Andor, Zala György és Baronyi Ar- tur igazgatói tagok, dr. Ambrozovics Dezső titkár, Tolnay Béni segédtitkár, Telepy Károly és Paur Géza műtárosok. A minisztert az igazgató- ság élén Benkő Kálmán igazgató fogadta. A minisz- ter egy órai időzés után távozott a tárlatról.

A Nemzeti Szalón rajz-, akvarell- és víz- festmény-kiallítása tekintett az ünnepekre meg a jövő hó 10-g marad nyitva. A rendez tavaszi tárlat április 17-én nyílik meg.

Jótekonysági előadás az Operában. A fővárosi államrendőrség tisztikarának nyugdíjtel- és segítő egyesülete javára április 15-én az Ope- raházban előadást tartanak. Meg nem bizonyo- sítjuk, hogy Angot asszonyt, vagy «Pedora» kerül- e-

színe, de az egyesület választmányja dr. Farkas Lajos rendkívüli tanácsos-elnökkel az élen azon fár- dozik, hogy az anyagi siker minél nagyobb le- gyen.

Husvét a Magyar Színházban. A hus- véti ünnepnek négy előadás lesz a Magyar Szín- házban. Vasárnap délután 5-órászkor kerül színe A hajduk hadnagya, a cím szerepet Ráthonyi Ákos játssza. Este Ordonneau, Hennequin és Pugno nagyszerű operétja, a Hüvelyk Kato van műsoron. Husvéthétfőn, a fővárosban tartózkodó idegenekre való tekintettel a színház bemutatja két legnagyobb sikerű darabját. Délután A dró- totóstót játsszák, ezután 146-odszor, este pedig A hajduk hadnagya. Nagypénteken és nagyszomb- aton nincs előadás, nagypénteken a pénzár is zárva marad, míg nagyszombaton délelőtt 10— 12-g, délután 4—6-g valható jegy a husvét el- adásokra.

Utazás az övezésgy felő. Szociális Ferenéz ötelevőndös vizsgálta: Utazás az övezésgy felő, megjelent nyomtásban, mint a Fővárosi Színházak Művészei 176—177. száma. Ára 60 fillér. Kiadta a Lampel-Vodanér-féle udvari könyvtárcsésdők.

A Kisfaludy-Társaság. A szokott érde- közés mellett tartotta meg ma délután havi fel- olvasó ülését az Akadémiában.

A felolvasásokat megelőzőleg Vargha Gyula föl- tétár tet jelentést a folyó Bgvarkól. Örményi adta hírül, hogy a Társaság adaptékéje a reg- utolsó ülés óta igen szépen gyarapodott. Az Elő- szöveg Takarékpénztár és az Előző Magyar Állam- és Biztosító Társaság 400—400 körösztől rővel- letek a társaság vagyonát Hlrcsi Jakabné, Ellenberger Ida pedig ugyabattja, Landau Horác- eml-készítette 2000 körösztől alapítványt tett. A társaság közömetelt foglalta az adományokat. Je- lentette továbbá a főtitkár, hogy Schumacher Sándor, a társaság levelező tagja, aki a magyar nyel- volalom jelesebb teremtésének dån nyitva való átállítással szerencs érdemelt, legutóbb dán nyelvre fordította Herzeg Ferenézre. A Gyur- kovics lányok című regényét, s ezt megküldte a Társaságnak, a mely köszönetet fejezte ki érte.

Ezután állték a felolvasókat. Elsőnek Somló Sándor lépett a felolvasó asztalhoz s be- mutatta Rá özi bujdosása című új történeli színművét egyik részét. A poietikus szíj jele- neteket zajosan megtapsolták. Kozma Andor A közvélemény című szatíráját adta elő. Csipős gunnyal fejelték, hogy kiki azt tartja közvéle- ménynek, ami reá nézve kedvező, ellenben ka- zának azt, ami nem a szájaize szerint való. Jakob Odón következett a sorban. Péter Mátyás című humoros elbeszélését mutatta be. Végül Pekár Gyula olvasta föl Rohonyi Gyula vendé- nek néhány csinos költeményét.

A napirend után a társaság tagjai zárt ülésre gyűltek össze, hogy néhány folyó ügyet intézze- nek el.

Néplhangverseny. Az Erzsébet-Népkád- émia Április 4-én tartja meg harmadik néplang- versenyt Mayor J. Gyula rendezésével, s a ma- gyar női karének-egyesület és a budapesti zene- iskola közreműködésével. A műsoron Mendel- sohn, Mozart, Brahms, Goldmark, Rubinstein, Chopin, Tosti, Grieg, Major, Gastaldone nevével találkoznak.

A grafikai kiállítás díjai. Az Országos Képzőművészeti Tanács festőművészeti szakos- tálya most döntött a Nemzeti Szalonban kiállí- tott grafikai művek díjait fölött. A figurális rajzra ki- tűzött 500 koronás díjat Glatz Oszkár, a metszete- rre 600 koronás díjat Olgyáji Viktor, a két 300 koronás díjat Baria Ernő és Chabada Béla, a 800 koronás díszítményre kitűzött díjat Tull Odón nyerte el.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A beruházások és a fővörös. Bárv Podmaniczky Frigyes, mint a Belvárosi országgyű- ről képviselője a fővörös országgyűléi képi- selőt értekezletre hívta meg a szabad- elvű pártokról Diák-szobájába. Az értekez- letnek az volt a főadata, hogy megbe- szélje a beruházási törvényjavaslatsnak azo- kat a pontjait, a melyek közelvénell a fővörös érdekeit őrlik. Báró Podmaniczky elnököl. Ott voltak Falk Miksa, Vézi József, Sándor Pál, Morzányi Károly és Vácsónyi Vilmos. Darányi Ignác és Hoek János távolmaradásuk levéiben kimentették. Az értekezlet nem tartott sokáig. Arra megállapodásra jutottak, hogy a fővörös ér- dekeinek megvédése céljából közvetlen értele- zésbe lépnek Hieronymi Károly kereskedelmi mi- niszterrel. További teendőik fölött a jövő hé- tőzárdásra kitűzött újabb értekezleten határoznak.

Kézdi az adókievetés. A VI. kerületi ölt- főzéség közhírre teszi, hogy az 1903. évre szóló III. osztályú kereseti adókievetési javaslatok ama adózókra nére, kik a VI. kerületben adózatandók meg és hiának adója a költségvetés és felhaltalm- zás törvény hiányában 1903-ban letárgyalható nem volt, a VI. kerületi adóelőjegység által április hó 5-g közhírre töteinek az Ö-töze 15. sz. I. emelet 5. ajtó alatti helyiségében, hogy azokra kiki észre- vételt megtehesse; az észrevételek a törvényes ha- táridőn belül teendők meg. A kivétési javaslatok tárgyalása április hó 7-én veszi kezdetét, naponként délelőtt 9 órakor.

Hivataloszolgák a polgármesternél. Az ideiglenesen szerződöttelt hivataloszolgák külö- nöse ma délelőtt Halmos János polgármesterl arra kéri, hogy őket és küldöiket három év után végelezesítsék, a fizetésük kilencszáznyolcvan korona, lakásépítők négy száz korona legyen és az előleges hivatalból törtenjék. A polgármester, a ki szívesen fogadta a küldötséget, megígérte, hogy nihejy a fővörös pénzügyi viszonyai ja- vulnak, gondja lesz a kérdés teljesítésére.

TÖRVÉNYSZÉK.

Zsitvay Leó a büntető novelláról. A «Jogállam» most megjelent áprilisi fizetelben rendkívül érdekes értekezés jelent meg Zsitvay Leó tollából. A büntetőtörvényeszek elnöke a novella egy kiválóan fontos és még eddig kevéssé tárgyalva fejezetéről: a rágalalmazásról és becsü- let-

SPORT.

A négyvőesek. — Az alagi futtatás. — Az első napok nagy eseményei után a holnapi program megkezdés mérsékelt élvezetet nyujt. Nagy díjazása verseny nincs, a gát- és akadály- futások mezőnye kicsiny lesz, csupán a négyvős, sek akadályversenyét (3000 K. 3000 m.) teszi érdekes az hogy s ötésségi nagy steeple-hase két crachie Vadoncz 00 kgr. (br. Elz) és Klotó 69 (Zangen) indulnak benne, kikhez harmadikk Eroz 69 (Hagelin) a szerencsés Geiszt-istálló je- lölje csatlakozik.

A Rákosi-díj győztesének, Klotónak erős ellen- fele Vadoncz, mely legutóbb az Anatóle-akadály- versenyben csak erős küzdelemmel szorult másod- dik helyre.

Jelöltjeink az egyes versenyekre a következők:

I. Franco-Elegie-Gyöngyhalsz
II. Lükör-Madira-Gzellővő
III. Geiszt ist.-Sohogy
IV. Vadoncz-Klotó
V. Isaros-Gyopar-Mirage
VI. Dalloslány-Katonabácsi-Felioltas.

Bajnoki mérkőzés. Holnap, csütörtökön délután 3 órakor a csömöri-utú pályán a Buda- pesti Torna-Club és a «33»-sok csapatali mérkőz- nek az első osztály bajnokiságért. A mérkőzés 40 filléres training-jegyekkel lehetők meg.

Turfiúrek. Ma betegségtől tulzott hírek kerültek forgalomba. Nincs útdőgyűlés, de an- nyira köbög, hogy a három nap díjban aligba in- dulhat. Így a Király- és Alagi-díjban valószinleg nem indul, hogy a Derbyben startolhasson.

Tromf ellen ovsát emeltek a nagy alagi után, mert Csompora a bantársárral mázsáltatott le. Mi- tant ez nincs egy kilogramm, a szabályok értelme- ben az óvásnak nem adak helyet és így Tromf maradt a díj.

A versenyistállók nyeresége eddig a következő: Geist 27.955 korona, Lossoney 9.500 korona, Dreher 4450 korona, Mr. Wood 2010 korona, Czá- rán 1985 korona, gróf Orschik P. 1710 korona, gróf Chorinazy F. 1560 korona, gróf Károlyi J. 1470 korona, Schossberger 1120 korona, gróf Pejacsevich 1105 korona, 1009 koronánál kisebb összeget nyer- tek: Gróf Pográcz, Világhy, báró Harkányi, Supp, gróf Andrassy G, Liptai B., Krausz L., Mautner- V., gróf Wenckheim J., gróf Forgách J., gróf Eszter- házy B., gróf Starheimberg V. A listát 50 korona nyereséggel Schev Pál százados zárja le.

Ma odász a Király-díjra 10: 1-re, a Derbyre 5: 1-re emelkedett. A Derby favoritja most Con amore 2 és fellé.

A közönség köréből.

Közelem a nagytisztelőti lelkész urakhoz. Mindazokat a nagytisztelőti lelkész urakat, kikhez nagy csapással suttot egyházam a dőghai (Szabolcs m.) ev. ref. egyházunk templonépítési célra kibö- csült első szözata eljutott, de mindez ideig szeret- tet egyházunk adományát nem küldték el, sem az ősros gyűjtőket: kérvé kérem, kegyességeik egyházi gyűlésekben pár fillért — e szent célra — megszavaztatni, avagy a nagy ünnepek, husvét má- sod napján a perselyt e célra tésessék ki s ajánl- sokat. Ha azonban kérelmetes felajánlás epitelők egyház- nak a nagytisztelői uraknak, ugy bizalommal kérem, méltóságának visszaadandó gyűjtőkönyvet, hogy az eszmáival rembe jöhessenik.

Boldog ünnepek! Maradtam Dőghében. 1901. március hó 25-én.

kész szolgájak
Osváth Pál,
ref. lelkész.

**MATTONI FELE
GLESSHÜBLER**
legitímizott építőanyag
SAVANYÓVÍZ

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedők panaszkodnak. — Kereskedelmi és Iparcsarnok beszámolója. — Ma tartotta közgyűlést a Sándor Pál el- nökölete alatt működő Országos Kereskedelmi és Iparcsarnok, a melyen az előzőleg rész- letesen beszámolt a testület múlt évi műkö- déséről. A gondosan megszerkesztett terje- delmes jelentés bevezető részében az általá- nos gazdasági helyzetet s a küzdelem esze- telve, melyet a hazai kereskedelemnek a tisztességes megdélésért folytatni kényte- len, panaszosan utal a kereskedelem ellen bizonyos oldalról minduntalan ismétlődő tá- madásokra. Utal továbbá a kereskedelem- ellenes áramlatra, mely ennek jőformán lét- alapját támadja meg. A helyett, ugyanmond a jelentés, hogy kutatnak a foglalkozási ágak kü- lönkülön, a nagy termelési faktorok egyen- ként vagy összesen a pangás okát, egy- mással állanak harcban és ezáltal a fejle- desnek meg meglévő gyenge előfeltételét is lerombolják.

A harc, mondja a jelentés, e tekintetben a mezőgazdaság köréből indul ki, mely körök azt hirdetik, hogy az ország fejlődése és gazdagodása tisztán a mezőgazdaság virágzásától függ. A mező- gazdaságunk pedig az volna az érdeke, hogy az ipart és kereskedelmet teljes erejével istápolja, nem pedig az, hogy tarthatatlan jelszavak segítse- gével harcba szálljon e nagy jövőre és nagy feladatokra hivott két gazdasági faktornál. Ez a harc ma mita hita szünetelne, de valószínű talán élesebb, mint azelőtt és a különbség mindössze az, hogy zajtalanul folyik, de éppen azért melyeb- seketkét vág. A fogyasztási-szövetkezet eszméje az ország minden részében erőteljesen hódít, és az eredmény az, hogy kipuiztatja a kereskedőt anél- kül, hogy a fogyasztó közönségel jobb, vagy ol- csóbb árukkal látna el. A fogyasztási-szövetkezet nem is fejlődnekké illy nagy arányban öne- rüknek fogva és a szövetkezes teoretikus előnyei

